

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhelye:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 354

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Bisztray-Balku Gyula.

A törvényhatóságok ujjaalakulása megtörtént; mindez sok munkát, gondot adott azoknak, akiknek az átalakulás keresztülvitele hivatali kötelességét képezte.

Magát a közigazgatási akciót Bisztray-Balku Gyula főispán vezette és irányította.

Mindkét törvényhatóság közgyűlési terme meleg ünneplésnek színtere volt; tomboló tapsvihár s a lekesedés éjzenriadalma zúgott fel, amikor az ünnepi szónokok a főispánt üdvöztették.

Bizonyos, hogy nincs is Baján senki, akinek népszerűsége a két törvényhatóságban az övével vetekedhetnék.

A kormány képviselője, de azt a jelentősen megnövekedett hatalmat, melyet az új törvény részére biztosított, olyan bölcseséggel, olyan megértő szívvel s a polgári szabadságjogok olyan feltétlen tiszteletével gyakorolja, hogy ez minden megyei és városi polgár szívében a legőszintébb tisztelet és elismerés érzését kelti.

Kormányférfiaink messze idegenben viaskodnak most értünk; retentó gazdasági helyzetünket ellenségeink még súlyosabb jövőtételi összegek reánk erőszakolásával akarják lehetetlenné tenni.

Mi bajaiak talán közvetlenebbül érezhetjük magunkat érdekelteknek a nagy viadaiiban, mert hiszen a mi országgyűlési képviselőnk dr. Walkó Lajos külügyminiszter egyik főhőse az ottani gazdasági küzdelemnek.

És ahogy most a szorongó érzés, az aggodalom egybekovácsolja az egész nemzetet, mi is valami meleg, családias érzéssel magunkhoz tartozóknak érezzük a képviselőnket és a főispánt, mint a kormányunk itteni exponensét.

Ugy érezzük, hogy együtt szenvedő, együtt küzdő, együtt remélő részei vagyunk a nemzeti testnek.

A ma bizonytalansága s a holnap kétsége sok nyugtalan napot s talán álmatlan éjszakát is okoz sokunknak, de helyzetünk vigasztalansága megnyugtató, ha látjuk és érezzük, hogy az államhatalom olyan férfit állított köztügyeink élére, aki minden erkölcsi, szellemi és szívbéli javakkal rendelkezik s aki ezeknél fogva mindenkinél hivatottabb e nehéz időben sorsunk irányítására; a nemzeti gondolat ébrentartására, a kedvezetett lelkek megnyugtatóására s a jobb jövőbe vetett hit és bizalom ébrentartására.

Az átalakulás teljes befejezéséhez a városnál két örökös tag megválasztása s mind a két törvényhatóságnál a főrendek kiküldése esedékes.

A főispán és a törvényhatóságok közötti teljes összhang biztosítása annak, hogy ezek a kérdések is közmegnyugvásra, a város, a megye és a közérdek javára jutnak kedvező megoldásra.

Dr. K. L.

Bajaszentistván beolvasztásának ügye a városi közigazgatási bizottság előtt.

A városi közigazgatási bizottság ülésén dr. Burtik Andor városi tiszti főorvos Bajaszentistván problémáját ismertette. Rövid vonásokban tájékoztatta a bizottságot arról a memorandumról, amelyet a közigazgatási, sőt a régi törvényhatósági bizottság is intézte a belügyminiszterhez s amelyben ezen kérdés megoldásának fontosságát mindenféle szempontból megvilágította.

Erre a memorandumra a népjóléti miniszternek az volt a felelete, hogy a belügyminisztert átiratban felkérte, hogy Bajaszentistván átcsatolását sürgősen vigye keresztül. Ezt az átiratot a népjóléti miniszter a bajai főispáni hivatalnak is megküldötte s december ele-

jén a Független Magyarország is leközölte.

A bizottság ülésén a kérdéshez dr. Vojnics Ferenc polgármester is hozzászól, aki néhány érdekes oldalát világitotta meg ennek az ügynek.

Jó helyről nyert értesülésünk szerint Bajaszentistván beolvasztásának az ügye rövidesen eldőlt, még pedig azon az alapon, hogy a törvénynek van egy pontja, mely szerint felsőbb, vagy államérdekből az átcsatolást még akkor is keresztül kell vinni, ha az egyik község lakossága ellene is van.

A közigazgatási bizottság jólesően vette tudomásul Bajaszentistván beolvasztásának kedvező kilátásait.

A kórházi napi ápolási díjak leszállítása megakasztja a kórház fejlődését.

A városi közigazgatási bizottság ülésén dr. Burtik Andor városi tiszti főorvos jelentést tett arról, hogy a népjóléti miniszter fedezet hiányában le akarja szállítani a kórházi napi ápolási díjakat. Eddig napi 4 pengő 18 fillér volt a napi ápolási díj s most le akarja szállítani 40 százalékkal, azaz 2 pengő 50 fillérré, ami azt jelenti végeredményben, hogy a 783,284 pengő eddigi költségvetést 400,000 pengőre mérséklék, ami azt jelenti, hogy ebben a 400,000 pengőben nemcsak az ápolási díjak foglaltatnak, hanem a családi ápolás költségei is. Ez a 40 százalékos hozzájárulás-redukció súlyos zavart okoz a kórház költségvetésében, mert azt meg fogja érezni a ellátás minden kategóriája, az élelmezés, a ruházás is. Indítványozta, hogy a közigazgatási bizottság írjon fel a népjóléti miniszterhez s kérje meg, hogy a 400,000 pengőt emelje fel és méltányos összegben állapítsa meg.

Az ügy előterjesztése nagyon lehangolólag hatott a közigazgatási bizottság tagjaira.

Az ápolási díjak-csökkentésének kérdéséhez dr. Vojnics Ferenc polgármester szólalt fel. Rámutatott arra, hogy ez az ápolási díj-csökkentés komolyan érinti a városi önkormányzatot is, mert a kórház jövedelmében előáll 40 százalékos esés ugyanakkora nívó-esést is jelent a népjóléti miniszter ahhoz az eszközökhöz folyamodott, hogy nem hagyta jóvá a kórház költségvetését, illetve magához a költségvetéshez nem is szölt hozzá, mert nem is vette érdemleges tárgyalás alá, hanem azt változtatlanul visszaküldötte egy kisérő irattal, amelyben azt mondotta, hogy a kórház részére megállapít egy összeget, hogy annak felhasználásával adminisztrálják le a kórházat s úgy használja fel, ahogyan akarja. Ez igen súlyos elvi probléma is, mert ez azt jelenti, hogy ennyit adok s tegyen vele amit akar, ha azonban a kórház költségvetésében hiány van, akkor a defi-

citét viselje a kórházfenntartó. Ez ugyanaz az eset, mint a kórházi alkalmazottak nyugdíjügye: a népjóléti miniszteriumnak fizették a nyugdíjat és most mégis a város fizeti a kórházi nyugdíjasok nyugdíját. A törvény kötelezi a kórházfenntartót, hogy a kórházba mindenkit vegyen fel, aki kórházi kezelést igényel. Ez alapon a délpestmegyei és bácskányi községek tehát idegen törvényhatóságok polgárai is igénybe veszik a bajai lakosság pénzéből és áldozatkészségéből fenntartott kórházat. A hozzájárulás kérdéséről annak idején tárgyalt a szomszédos törvényhatóságok vezetőivel s azok belátták a város igazát, de a kórház fenntartásához nem akartak hozzájárulni.

Ha a napi ápolási díjak leszállítása bekövetkezik, az azt jelenti, hogy a bajai kórház szép fejlődése egyelőre megakad. A szülőnő otthon létesítése egyelőre lekerül a napirendről, pedig ennek a hiányát érzi egyelőre legjobban a kórház. A fejlődés egyelőre megakad s az ellátást illetően is csak kisebb igényeket tud majd a kórház kielégíteni. A nívó csökkenteni fog, bár mindent el fognak követni a nívó nagymérvű esésének megakadályozására, de kellő anyagiak hiányában céltalan küzdelem lesz a nívó fenntartásáért folytatott nemes nélkülülés. Örömmel jelentette a polgármester azt, hogy bár igen kedvezőtlen perspektívák merednek egyelőre elő, mégis a kórház tervbevett bővítési s építési munkálatainak elvégzése bizonyos kedvező kilátások miatt biztosítottak mondható s azokat a munkálatakat, amelyek folyamatban vannak s amikre már megtartották az árlejtést, — be is fogják végezni.

Indítványozta, hogy a közigazgatási bizottság írjon fel, amint a városi törvényhatósági bizottság is hasonlóan fog cselekedni, — a népjóléti miniszterhez, rámutatva a napi ápolási díjak csökkentésével járó nívóesés veszede-

meire, mert így a felelősség csökkentése várható s egyúttal kérjük, hogy a már alaposan leapasztott napi ápolási díjakat a bajai köz-kórháznak hatalmas területet besugárzó áldásos működésének figyelembevételével méltányosan emelje fel.

A közigazgatási bizottság elfogadta a javaslatot.

Az I. foku iparhatóság és a bagatell-bíróság decemberi munkája.

A városi közigazgatási bizottság ülésén dr. Puskás Dezső helyettes polgármester a polgármesteri jelentésben a következőket tárta a bizottság elé:

Az elsőfoku iparhatóság az elmúlt hónapban kiadott 2 iparendélyt, 7 iparigazolványt, 5 gyári munkakönyvet, 1 házalókönyvet, 1 gazdasági cselekdönyvet, kötött 1 esetben tanonszerződést és az ipar állagában beállott változást elintézt 4 esetben.

A közigazgatás I. foku kihágási és rendészeti ügyosztálya decemberben kibocsátott 40 büntető parancsot, letárgyalt 4 kihágási esetet és különböző kihágásokért elítélt 44 egyént.

Adó-tanácsadó.

Ez a rovat mindenkit érdekel.

Figyelmeztetjük az adófizető közönséget, hogy mindazon adózók, akiknek az 1929 évi jövedelmi, vagyon és általános kereseti adójuk az 1928 évben reájuk kirótt adók mértéke szerint változatlanul áthozott, amennyiben a terhükre megállapított adókat a tényleges kereseti viszonyaik levonása folytán metalán súlyosnak vélik, a jövedelem, vagyon és általános kereseti adókról szóló törvényes rendelkezések értelmében szabályszerű adóbevallás csatolása mellett 1930 évi január végéig adóalapjuk újabb megállapítását kérhetik a bajai kir. adóhivataltól. A bevallásban közölni kell a számszerű adatokat, az 1929 évi tényleges vagyont, illetve jövedelmeket: a kérvényben pedig ismertetni kell azon okokat, amelyek miatt az adózó az előző évi adóalapját jövedelmi, illetve vagyoni viszonyaihoz képest soknak tartja.

A kérvény megírására feltétlenül sulyt kell helyezni s pontos számszerű vallomást adjanak, mert különben nem veszik figyelembe az adóleszállítása iránti kérelmüket.

Mikor lesz a város közgyűlése.

Jelentettük már, hogy a megyénél a jövő hét keddjén lesz a felsőházi tagokat választó megyei törvényhatósági nagygyűlés. A városnál még nem fixirozták véglegesen, hogy mikor lesz a főrendválasztó közgyűlés, de minden valószínűség szerint a városi közgyűlést is január tizennegyedikén fogják megtartani.

Gyümölcsfa védelmiszerek őszi és téli védekezéshez;

gyümölcsfacarbolineum, Avenarius-dendrin, vértetükátrány
hernyóenyv, Solbar, stb. gyári áron beszerezhetők a bácskányi főraktárban

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Hó és Sár cipőit

sarkalom, talpalom, foltozom. Kivánatra aznap elkészül.

STELLNER ZSIGMOND cipőüzlet Baja, Vörösmarthy utca 1. Telefon 281.

Levelek Jézuska tarisznyájából.

A belvárosi elemi iskola összes diákja azonos szellemű propaganda-levelet küldött Jézuskának a Mennysországba az iskola bővítése érdekében.

A belvárosi elemi iskola minden osztályában a karácsony előtt a kis diákokkal levelet írtak a tanítók Jézuskához. Ezek az irások, amelyek mind instrukció alapján íródtak s egy kaptafára készültek, tulajdonképpen propaganda levelek; mert a tantestület néma sóvárgását sugározzák egy új iskola, vagy legalább az iskola bővítése után. Egyébként a levelek a gyermeklélek úde naivságát tükrözik.

Az irások közül mintegy 20 levelet kiválasztott a 150 közül Birinyi József, az áll. el. iskolák felügyelő igazgatója, aki az irásokat eljuttatta dr. Vojnics Ferenc polgármesterhez, akinek a révén kerültek hozzánk ezek a karácsonyi kívánások. A kisgyermek kívánásokat Birinyi József a következőkben juttatta el dr. Vojnics Ferenc polgármesterhez:

Felügyelő-igazgató levele.

Méltóságos Polgármester Ur.

A Szeretet költői ihletséggel, eszményi szépséggel és mély gondolatokkal telített ünnepeknél megnyílnak a szívük megismerésére az érzések s elmélyülnek a gondolatok. Gyermeki bizodalom tölti el valónkat, imádsággá válik a hangulatunk s mindenütt és mindenben ott érezzük Istent, a Megváltó nagy önfeláldozása megdöbbentő szépségét s benne a Teremtő hatalmassága mellett a teremtmények iránti végtelen jószágát.

Karácsony táján az emberek megismerik egymásban az embert s szívük összedobban a betlehemi misztikum csodálatos értelmét előtt.

Ilyenkor őszinte szeretettel, meleg bizalommal tekintünk a testvérszemekbe... Az onnan kisugárzó öröm bennünk is repdeső érzelmeket támaszt s ha könnyön át fájdalom esdekel felénk, megosztjuk azt s letöröljük a könnyet... Ilyenkor jól esik megismogatni a szenvedőt, erősíteni a gyöngét, mécses gyújtani a sötétben levőknek, hittel reménnyel felemelni a csüggedőt... Ilyenkor bánt és fáj, ha jól tenni nincs módunkban s nem mutatunk be áldozatot Isten dicsőségére, az emberi békeesség életeltérőn...

De jó annak, aki simogathat, felemelhet, jól, szépet cselekedhet szeretetből a szeretetért.

Méltóságos Polgármester Ur!

A gyermek Jézus ünnepe a mi kicsi gyermekeink kitárták ártatlan szívüket, szárnyra bocsátották vágyikat... Amit gondoltak, érezték, ákom-bákom papírra rajzolták... A Jézuskának írtak... Kinek is írhatnának másnak... A jászolban fekvő, pólyába takart Messiás van legközelebb hozzájuk... Vele bizalmasan beszélhetnek. Neki mindent őszintén elmondhatnak... S ő kisdud ugyan, de hatalma végtelen; s nincs vágy amit ki ne tudna elégiteni... Ő tisztá szeretet. Szívesen fogadja s örömmel teljesíti a gyermekek óhaját... Másfélszáz levél került az asztalomra azzal, hogy tartam kötelességemnek azokat illetékes helyre, kis Jézushoz eljuttatni... Nézegettem a címzéseket: — Jézuskának! Kicsi Jézusnak... Mennysországból... így szólnak... Nagy feladat... Sulyos, szinte lehetetlen megbízás... De vállalkoznom kellett már csak a tekintély és becsület miatt is... Jól van: elintézem... Elvállaltam... Gondoltam: új felé indulnak az anyagok a mennysországba, hátha vállalkoznak a postás szerepet? Nagyon szívesen teszik, hiszen álompajtásaikról van szó... A szándékhoz jóakarattal kell, az megindítja a cselekvő készséget;

s a becsülettel kezdett munka meg kell, hogy hozza a megnyugtató eredményt.

Az édes Jézuskához írt leveleket átböngésztem. Mennyi minden van azokban...! De mennyi maradhatott ki, amit a gyerekek csak elgondoltak, de elfeledtek beleírni... Vigasztalásul legyen, hogy a Jézuska a vágyakat és gondolatiakat is jól tudja elolvasni...

Kis nebulóink a legőszintébb bizalommal, egész hittel kérik, amit kérnek. Erős a meggyőződésünk, hogy biztosan megkapják az ajándékokat. Maguknak is kértek, szüleiknek is, sőt nekünk is... A csöpp elsők, éppugy, mint a büszke s komoly negyedikesek, olyasmit kérnek Jézuskától, aminek a közvetlen tolmácsolására nem érzem magam hivatottnak s célravezetőnek s méltónak tartom, hogy a leveleket előbb Méltóságodnak bemutassam, aki mint városunk illusztris és nobiles vezetője és védője, nekünk legmagasabb protektorunk, bizonyára kegyes fogadtatásban fog részesülni s ügyünk diadalát biztosíthatja.

Igaz, hogy a jó Isten a gyermekek kérését nem tagadja meg; igaz, hogy a legnagyobb gyönyörűsége a gyermek imáját hallgatni; mert a költő szerint még a hártázó főangyalát is leintette, amikor a kis gyermek imádkozni kezdett, mondván: — Hagyd félbe a zenét. Egy kis gyermek imádkozik, hadd hallom azt előbb... Mégis Méltóságodhoz küldöm előbb a leveleket, mert eszembe jut a közmondás: Segíts magadon s Isten is megsegít...

A gyermekeink iskolát kérnek... Szép, világos, tágas iskolát. Baja városának, a bajai gyermekek kérére, jobb helyre nem fordulhatnának, mint Baja város atyai gondossága polgármesteréhez; a legjobban megérteni tudó és legtöbbet akaró s a kulturát teljes értékében és céljaiban szerető, azt minden irányban anyagi és erkölcsi eszközökkel támogató első férfiához: Méltóságodhoz.

A sok levél közül párat kiválogattunk. Minden osztályból egyet-kettőt. Mély tisztelettel ide mellékelem azokat s kérem Méltóságodat, hogy reneteg, fáradságos elfoglaltsága közepette is, kegyeskedjék pár percet e levélkék olvasására szánni. Van azokban öregbetű, apró betű, kusza írás, naivitás; de bennük ragyog a gyermeklélek tisztasága, a gyermekszív úde, érintetlen hite... Én tudom, hogy méltóságod öröme fogja lenni bennük. Szívemben kivirágzik a betlehemi hangulat s meggyulladnak a karácsonyfa boldogságot hirdető lángjai.

Ez az én tiszteletteljes kérésem. A tanulókkal szemben vállalt feladatom csak így tudom teljesíteni.

Nemes jóindulatú, népoktatásügyünk iránti megértésért úgy a gyermekek, mint tanítótársaim nevében is őszinte tisztelettel párosult mélységes hálámot fejezem ki abban a szent hitben, hogy a város dicsőre és a belvárosi gyermekeinek tökéletesebb nevelésének szolgálatára — megnyílnak a bajai elemi népiskola kulturtemplomának kapui; de legboldogabb az, aki mindnyájunknak öröme, a nemzeti kultúra részére egy biztos, erős alapot létesít itt a végeken a jobb magyar jövőző zálogául.

Az első elemisták.

Alább leközölünk néhány érdekesebb fogalmazású levelet, amelyeken különbözően érdekeltek a kedves, naiv gyermek-gondolkozások és a gyermeki úde báj, amely felnőttek gondolkozással nem talovát, futball-labdát és tortaszületet kíván krisztinkindibe, hanem tágasabb, szellegebb iskolát, ami csak-

ugyan hihetetlen, mert eddig úgy tudtuk, hogy a kis emberpalánták ha nem is esküdt ellenségei, de bizonyára nem is rajongói az iskolának.

Az első levél. Amilyen tömör, olyan lakonikusan rövid. Szól pedig imígyen: Kedves Jézuska! Adjál nekünk tágas iskolát, világosat, ne túl fűtöttet, (bizonyosan a kályha mellett ül) jó levegőt. — Kovács Tibor I. oszt. tan.

A második levelet nagyon kis fiú írhatta, mert nevének kezdőbetűit is kisbetűvel írta, így: török József. Szép gömbölyű betűkkel írott levélben azt kérte „Jézuskától”; adjál nekünk egy nagyobb iskolát, mert sokan vagyunk és olyan kicsi az iskolánk, amikor megyünk ki, mindig neki megyünk a

kályhának. Ez a kisfiú lelkes híve lehet Klebelsberg kulturpolitikájának, mert levelét evvel fejezi be: „mindég fogok imádkozni kis Jézuskám, csak ad meg nekünk jövő évben az új iskolát.”

A harmadik levélben Birinyi Évike meginvítja Jézust az iskolába, hogy maga lássa meg, milyen szűk az „A” mi osztályunkban minden össze van zsufolva. A kályha oda van nyomorítva a sarokba a tábla mögé. A tanítónéninek is oda kell felülnie az asztalra, mert nem látjuk, ha az asztal mögé ül, mert sötét van. Azt kívánja Jézuskától, hogy egy szép, nagy emeletes iskolát adjon szép udvarral s teli gyümölcsfákkal. (Folytatjuk)

A vármegye és a pénzügyigazgatóság életbeléptette az új közhivatali ügyrendet.

Tudott dolog az, hogy a bürokrácia túltengéseinek megfékezésére, valamint a tulajdoni struktúra egyszerűsítésére a közhivatalok részére új ügyrendet dolgoztak ki, amelyet már életbe is léptettek sokfelé a hivatalokban. Ez az új ügyrend a bíróságra nem vonatkozik.

Bács-Bodrog vármegyénél dr. Szabovlfevits Dusan aispán Szilveszter napján egy a központi beíró tisztviselőkar, mint a községi tisztikar bevonásával értekezletet tartott a megyeházán s ezen körvonalazták, hogy az új ügyrend, mely rendelkezései vonatkoznak a megyei közigazgatási hivatalokra illetve, hogy melyek azok a relációk, melyeket át kell venni. Miután a megyénél nincsenek külön ügyosztályok, így a rendelkezést csak részben lehetett életbeléptetni a megyei adminisztrációban.

Bajai kir. pénzügyigazgatóságnál azonban teljes egészében átvették és életbeléptették az új ügyrendet, amelynek minden rendelkezését applikálták a pénzügyigazgatósági adminisztrációra. az új ügyrend-rendelet kimondja azt, hogy a hivatalvezető szellemi vezére a hivatali szervezetnek s idejét ne felesérelje el akták írásbeli elintézésével, amik egész munkaéletét lekötnék, hanem inkább ellenőrizze hivatali ügyosztályait. A hivatalfőnök tehát ne legyen bürokrata s ne temetkezzék akták tengerébe, hanem inkább a beosztott tisztikart is kényszerítse rá ellenőrző munkájával, hogy tevékenységükkel az élethez alkalmazkodjanak. A hivatalvezető csak a diszkrecionális jellegű s a kizárólag az ő hatáskörébe tartozó aktákat intézze el személyesen.

A bürokrácia leépítését úgy gondolja az életbeléptetett új közhivatali ügyrend, hogy a pénzügyigazgatásnál volt eddig 1 iktató most 3. A lényeg az,

hogy megszünteti a központi egységes irodát, illetve az ügyek központi kezelését s ezt felosztja a hasontermesztű ügyek összevonása után annyifelé ahány ügyosztály az összevonás után megmarad így az eddigi volt 1 iktató 1 kiadó s 1 irattáros helyett lesz minden ügyosztálynak külön iktatója, kiadója és külön kezelt irattára.

A jogkereső közönségnek a jövőben tudnia kell azt, hogy milyen természetű az az ügy, amiben eljárni óhajt s ahhoz az ügyosztályhoz kell mennie, ahol az ügyét elintézik. Erre nézve az ügyrend olyképpen intézkedik, hogy minden hatóság köteles a hivatalbejárat közelében egy külön felvilágosító, illetve irányító irodát felállítani.

A rendelkezés lényeges része az, hogy az egyes előadók hatáskörét a régi rendszerrel szemben kibővíti s ezután az előadók is bírnak kiadmányozási joggal. A rendelkezés szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy a hivatalos órák alatt a tisztviselők, illetve az előadók a maguk munkájában ne zavartassanak; ezért elrendelet, hogy a felek részére a hivatal a helyi viszonyoknak megfelelő módon naponként csak két órában állhat rendelkezésre. Baján a pénzügyigazgatóságnál 8-tól 10-ig állapították meg a felek fogadtatására szánt időt; más időben a jogkereső feleket a pénzügyi hatóságok nem fogadják. Ezt főleg annak az abuzusnak a megszüntetésére mondja ki a rendelet, mert most az a helyzet, hogy csaknem minden nap formálisan népvándorlás van egyes közhivataloknál.

Ez vonatkozik a közhivataloknak a közönséggel való érintkezésére és a közönség jogaira. A rendelet többi része technikai természetű utasítást tartalmaz a hivatalnokok részére, akták elintézésére. a hivatalos óra betartására stb.

Az új központi választmány első ülése.

Hat összeíró küldöttséget alakítottak a névjegyzékek kiigazgatási munkálatainak elvégzésére.

Baja város ujonnan megalakított központi választmánya január 4-ikén, szombaton délelőtt tíz órakor tartotta első ülést dr. Puskás Dezső h. polgármester elnöklétével a főjegyzői hivatalban. Ezen az ülésen már a megválasztott új tagok voltak jelen, mert a régi választmány tagjainak a mandátuma lejárt. Az ülésen jelen voltak Klauer Lajos, Babics József, Klein Rezső, dr. Makray László, Keller Mátyás s Scherer Károly. Távolmaradásukat kimentették dr. Fehérvári Dezső, dr. Mamuzsich József, Tomasics Gyula és Szalay Zsigmond vaskuti főjegyző.

Dr. Puskás bejelentette, hogy az elmúlt év végére elkészült a képviselőválasztóknak a 1930. évre érvényes új névjegyzékek s intézkedés történt,

hogy töröljék a névjegyzékből azokat, akiket a bűnügyi nyilvántartó adatai szerint nem illet meg a választójog. A bűnügyi nyilvántartóbeli hibás adatok kiküszöbölésére jövőben csak a hatályban levő ítéleteket veszik figyelembe.

Majd az ujonnan megválasztott s még esküt nem tett központi választmányi tagok tették le az esküt.

Ezután sor került a hat összeíró küldöttség megalakítására.

A Belvárosi I.—II. szavazókörzetében az összeíró küldöttség elnökévé megválasztották dr. Mészöly Miklóst, helyettes elnökévé dr. Reiser Pétert, rendes tagjává Gebhardt Jenőt, póttagjává Fogt Ferencet. Ez a küldöttség az ipartestületben végzi az összeírást. A

továbbiakban minden szavazó körzetben hasonló sorrendben közöljük az összeíró küldöttségek tisztikarát.

A III. IV. V. és VI. szavazókört magában foglaló Józsefváros, Istvánmege, Szentjános, Pandurpuszta, Kátováros, Kiscsávoly és Rókusváros összeíró küldöttsége áll Szabó Sámuel, Krikovszky Vince, Bácskai S. Mátyás és Kovács Alajos polgárokból. A városi székház kistanácstermében végzi az összeírási munkáját.

A VII.—VIII. szavazókör: Homok- és Szállásváros összeíró küldöttségeinek elnöksége: Antal Lajos, Széchenyi Imre, Ocsenás Sándor s vitéz Ocsai József. Az Alsóvárosi Olvasókörben fog működni.

A IX.—X. szavazókör: Kültelek I. és II. részében az összeíró küldöttség tisztikara: Brade József, vitéz Hódy György, Hermann József és Varga Antal. A Brade-tanyán végzi az összeírást.

A XI. szavazókör: Vaskut I. része: az elnökségben van Imgrund Béla, Franczwa Péter, Schmidt Béla és Kling Károly. Ez a bizottság a templom melletti iskolában írja össze a választókat.

A XII. szavazókör: Vaskut II. része: az összeíró küldöttség élén vannak Leitner Ferenc, Hahn Pál, Depinyi János s Vida József. Munkáját a községházán intézi.

Az összeíró küldöttségek tagjai közül a helybeliek vasárnap, január 12-ikén délelőtt fél 11 órakor teszik le az esküt a városházán a főjegyzői hivatalban, amikor is kioktatják őket kötelességükről is. A központi választmány még esküt nem tett tagjainak is esküt kell tenniük. Az összeíró küldöttségek vaskuti tagjaiból ma délután Vaskuton veszi ki az esküt a központi választmány jegyzőjét kirendelt dr. Madarász Lajos aljegyző. Az összeíró küldöttségeknek március 10-ig kell megkezdeniük működésüket. Feladatuk az, hogy nekik kell elvégezniük az 1931. évi országgyűlési képviselői névjegyzék kiigazítási előmunkáit s egyúttal el kell készíteniük az ideiglenes névjegyzéktervezetet, amelyet véglegesen a központi választmány fog ratifikálni.

A központi választmány egyébként az 1930. évi névjegyzéket elfogadta s intézkedett annak életbeléptetése iránt.

Leghasznosabb ajándék!

1 pár korcsolya	10.—
1 drb. vasáló	4.—
1 „ dióörlo nagy	2.90
1 „ husörlo 5. sz.	7.—
1 „ makörlo	5.50
1 „ rézmozsar	9.—
1 „ rézhabüst	5.—
1 „ petróleomfőző	12.50
1 „ vizeskanna 10 l.	7.59
3 „ fazék 1, 2, 3 literes	4.50

Kapható:
Kréneisz Géza
vasútleben.

Értesítés.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy Attila-utca 23. szám alatt üzletemet megnyitottam a következő

h ú s á r a k k a l:

szegyhús	1.20 P.
darált hús	1.40 P.
rostélyos	1.60 P.
fartó vesepecsenye	1.80 P.
felsál	1.80 P.
marhaaprólék	1.— P.
borjú aprólék	1.— P.
Borjú hús	2.40 P.
hátulja	2.60 P.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását
Weitzenfeld Ferenc
húsnagyvágó.

A SINGER VARRÓGÉPEK
Mégis A LEGJOBBAK!

H I R E K.

— **Közgyűlés a „Tóth Kálmán” Kaszinóban.** A „Tóth Kálmán” Kaszinó f. hó 6-án tartotta évi rendes közgyűlését egy kis meleg házi ünnepséggel kapcsolatosan. Közgyűlés előtt ugyanis tagjainak vasárnaponkénti adakozásából 200 P értékű ajándékot juttatott a szegény iskolás tanulóknak. A Kaszinó és tagjai az év folyamán mintegy 500 P-t fordítottak jótékony célra. A közgyűlés a közszereketben álló Amier Antal elnököt közfelkiáltással egyhangulag választotta meg, ezzel is kifejezésre akarta juttatni elnöke iránti szeretetét és ragaszkodását. A tisztikar és választmány megválasztása tükös szavazással történt. A közgyűlés felhatalmazása alapján az Egyesület a jövő évben Tóth Kálmán költőnk száz éves születésének évfordulóját, ugyancsak 1931-ben fennállásának 70 éves jubileumát nagyobb ünnepségek keretében ohajítja megünnepelni.

— **Összeesett az utcán.** Bernhardt Erzsébet 16 éves cselédeleány hétfőn este 7 órakor a Péter Pál-utca 12 számú ház előtt összeesett. A mentők a kórházba szállították.

— **A városi végrehajtó temetése.** Jelentettük már, hogy a múlt hét végén meghalt a bajai kórházban Kiss József 57 éves városi végrehajtó, aki gyomorbetegséggel eredően a hivatalban összeesett s utána a kórházban tüdőgyulladást kapott és meghalt. Vasárnap délután 3 órakor ment végbe a temetése a Rókus kápolnából. A temetésen megjelent dr. Vojnics Ferenc polgármester, dr. Puskás Dezső helyettes polgármester, dr. Reiser Antal, dr. Kocsis János tanácsnokok, dr. Bernhardt Sándor városi tisztifőgyőző Puhala Tibor főszámvevő, a városi közigazgatás hivatalnokai kara, azonkívül dr. Binder Péter tanácsnok vezetésével a városi adóhivatal és számvétség egész személyzete. A kápolnában a Polgári Dalegyesület Sztára Sándor „Jézus az ut, az igazság az élet” című, majd a sírnál pedig az Wilhelm Károly kántornak „Itt a sírkertben” című szerzeményét énekelte el. Utána utjára engedték a halottat.

— **Elítélt korcsmárosok.** A városi közigazgatási bizottság ülésén dr. Bernhardt Sándor tisztifőgyőző jelentette, hogy a szőlészeti felügyelővel az italmérok között megtartott szokásos borellenőrző körut során hét bajai korcsmáros ellen indult meg az eljárás, akik közül 3-at borhamisítás miatt, 1-et pedig más szabálytalanságokért ítéltek el.

— **Kórházápolási ügyek.** A városi közigazgatási bizottság ülésén Puskás Dezső helyettes polgármester 19 kórházi ápolási ügyet referált, amelyek közül csak alig 3—4 esetben vállalta el a város az ápolási díjakat. Az ápolási díjak közül a legérdekesebb volt egy volt városi bizottsági tagnak a kórházi ápolási díja, amelyet a város szintén átvett.

— **A postánál minden alkalmazottról készítenek minősítési táblázatot.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a postaszemélyzet minősítésére szolgáló alkalmaztatási kimutatások elkészítését rendeli el. A rendelet valamennyi alkalmazottra kötelezővé teszi a minősítést. A minősítési táblázatoknak fel kell tüntetniük az alkalmazott különös ismereteit, képzettségét, nyelvismeretét, anyagi viszonyainak ismertetését, azt, hogy hány napig és milyen betegség miatt maradt el a szolgálatból, hogyan dolgozik. Fel kell tüntetni a minősítésben, hogy az alkalmazott nem kártyás, mulató vagy alkoholistá-e és hogy milyen társaságokba jár. A minősítési táblázatban az alkalmazottnak teljes karakterképét meg kell adni. Az alkalmazottakat négy osztályozattal minősítik. Lesznek alkalmazottak, akik egyest kapnak, akik kettest, hármast és négyest vagyis elégtelent. Ugyancsak osztályozzák a szorgalmat, a munkaeredményt, a magaviseletet és a modort.

— **Székrekedésnél,** emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértóululásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral 1 pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** víz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Bizottsági ülések.** Szombaton d. e. 10 órakor a városnál a központi választmány, vasárnap délelőtt 9 órától fél 10 óráig, pedig a pénzügyi bizottság tartott ülést.

— **Tudnivalók a protestáns bálról.** A protestáns estélyre kibocsájtott jegyekkel kapcsolatban téves hírek kerültek forgalomba. Félreértések elkerülése végett közöljük, hogy a protestáns bálra és estélyre csak egyféle, azonos jegyeket bocsájtottak ki, vagyis a megváltott jegy úgy a hangversenyre, mint a bálra érvényes. A helyek nem számozottak: a vendégeknek megérkezésük sorrendjében biztosítanak helyet a bál megkezdő koncertre. Csupán a bál vendégeinek tartanak fenn helyeket. Az estély pontban fél 9 órakor kezdődik. Frakk, szmoking nem kötelező.

Rádió.

Szerda, január 9.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
3:30: Morse-tanfolyam.
4:15: Halász Gyula előadása.
4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.
5:00: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.
6:10: Olasz nyelvoktatás.
6:45: Rádió amatőrpósta.
7:30: Az Országos Postás zene- és Kultúregyesület hangversenye.
8:40: Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagjának előadói estje.
9:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota-szállóból.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor 7:30 perckor a m. kir. Operaház „Carmen” előadása. Utána azonos a rádióval.

A bokodi országuton Füstös-tanya mellett
egy nagy tanya
8 hold szőlő. (4 éves ültetés) 4 hola szántó föld, szabad kézből eladó. Cím Vuits József ugyanott.

KULTUR FILMSZINHAZ
Szombaton, 1930. január 11-én d. u. 6 és este fél 9 órakor.
A legszebb irogalmi film!
Sakkjátékos
Főszerepben ALFRED ABEL.
HIRADÓ. Pompás kísérő műsor HIRADÓ.
1930. január 12-én d. u. fél 4, 6, este fél 9 órakor
A népszerű trükkész HARY PIEL legbravurosab kalandorfilmje
A titokzatos Mr. senki
HIRADÓ Ezenkívül kacagató burleszk kísérő műsor HIRADÓ

U-R-A-N-I-A
Január hó 8-án, szerdán d. u. 6, este fél 9 órakor.
Az éjszaka lovagja.
Francia bűnügyi regény 8 f. Irta: Edgar Wallace. Fősz. Bert Littel.
Kisérő filmje
APAC SOK
apacsdráma 8 felv.
Fősz: Don Alvardó és Margarete Llivingston.
Hiradók. Hiradók.

1929. Pk. 15809. szám.
1929. vght. 2741. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr Fülöpp István bajai ügyvéd által képviselt ifj. Prahár Vilmos bajai lakos kérelmére és javára 1050 P f követelés és járuléka erejéig a bajai kir. járásbíró 1929. év P. 6911 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 2100 P becsértékű ingóságokra a bajai kir. járásbíró fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak 1908. évi XLI. t-c. 20 §-a alapján fennirt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltaték javára is a végrehajtást szenvedő lakásán üzletében Baján Mátyáskirály-tér 10 szám alatt leendő megtartására határidőül 1930. évi január hó 9. napjának délelőtti fél 10 órája ültetik ki, amikor a bíróság lefoglalt 4 fürdőkályha, 2 gázkályha, 2 fürdőkád, 1 írógép, 1 motorkerékpár s egyéb ingóságokat a legtöbbbetigérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is elfogom adni.

Baja, 1929. évi december hó 16.

Hoffmann Győző
kir. bír. végrehajtó.

SINGER
varrógépek
mégis a legjobb!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Baja, Erzsébet kir.-né u.10

Táncanfolyam nyílik.

Laky táncanár új táncfolyama megkezdődik az Ipartestület nagytermében. Betratások január hó 4-, 5- és 7-én este 8 órakor. Kezdő és haladó tanulók felvétele. Az összes legújabb divatos táncok szakszerű tanítása.

Legkönnyebben fűthetők a **HERAKLIT** lemezekkel épült lakások

Heraklit a legtökéletesebb hang, hő és nedvesség szigetelő
Egyedárusító: **Pollák József** fakereskedő, Baja.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR **BAJA, BUDAPESTI-UT**

Az idei fűtési idény szenzációja, ahogy az új mosott 7000 kalóriás **PÉCSI BRIKETTEK** szobafűtésre beváltak.

Tojásbrikett Dunabrikett

kb. 12 dkg. tojás alakú, alkalmas főleg felültöltő és központi fűtéses kályhákba

Megfelelő módon égetve, legjobban „KALOR” kályhában elkoszosodnak, mint koks, szag- korom- és salakmentesen égne tovább és egyenértékűek a gázkocszal és porosszénnel. Felannyit sem fog költeni szobafűtésre, mint eddig.

KÉRJEN HASZNÁLATI UTASÍTÁST!

A. D. G. T.

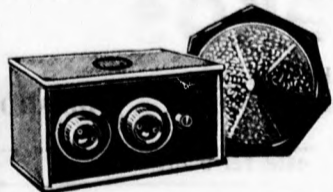
pécsi kőszénbányáinak képviselője
SCHÖN és BAJAI szénagykereskedők.

BAJA,
Haynald-u. 13.
Telefon 26.

SZEGED,
Kölcsey-u. 11.
Telefon 21-01.

Mi az az ujévi ajándék,

mely utána is állandóan örömet és vígságot hoz a házba?

Egy **PHILIPS**

hálózati rádió, melyet legutánszóban 6-12-18 havi részletre

ENGELMANN TESTVÉREKNÉL

„PHILIPS” lerakatnál szerez be.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

December 18 től már kapható a **„Béje 302”** hálózati készülék,

a legmodernebb csodacsövekkel. Rendkívüli teljesítmény, kristálytisza zenei hang, versenykivüli kedvező ár. Elenyésző üzemköltség.

Standard, Telefongyári és Philips készülékek váltó-, és egyenáramra 6-12-18 havi kényelmes részletfizetésre eredeti budapesti áron.

Díjtan bemutatás!

BRUSZT JÓZSEF oki gépészmérnök
elektró- és rádiótechnikai vállalatának.

BAJA, Szent István-ter 4 — Telefon 255.

Hólapátok

és nyírfaseprök

óriási választékban olcsón kaphatók

UTRY-nál

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280

Dec. 6-tól jan. 13-ig.

reggel fel 8 óráig

Lovassy Ödön és Dr. Geiringer János

gyógyterápia pártján

éjjeli szolgálatot

az ügyeletes gyógyszerész

vasárnap délután is nyitva áll

a közönség rendelkezésére.

Zongora

(rövid) eladó vagy béreadó
Petöfi Sándor utca 27. sz. alatt.

Butort

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legnagyobb butorgyárában vásároljon.

Izléses nyomtatványokat készít

a **Corvin-nyomda.**

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskút.

Erdős István
Érsekcsanád.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.